

Dôvodová správa

A. Všeobecná časť

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1115 z 31. mája 2023 o sprístupnení určitých komodít a výrobkov spojených s odlesňovaním a degradáciou lesov na trhu Únie a o ich vývoze z Únie, ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 995/2010 (Ú. v. EÚ L 150, 9. 6. 2023) v platnom znení (ďalej len „nariadenie o odlesňovaní v platnom znení“) zaviedlo povinnosti hospodárskych subjektov a obchodníkov pri umiestňovaní a sprístupňovaní príslušných komodít a výrobkov na trh Únie a pri ich vývoze, najmä povinnosť vykonávať náležitú starostlivosť a podávať vyhlásenia o náležitej starostlivosti prostredníctvom informačného systému Európskej komisie. V Slovenskej republike vykonáva toto nariadenie zákon č. 81/2025 Z. z., ktorým sa zabezpečuje vykonávanie niektorých opatrení Európskej únie na zmiernenie globálneho odlesňovania a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v znení zákona č. 416/2025 Z. z. (ďalej len „zákon č. 81/2025 Z. z.“). Prijatím zákona č. 81/2025 Z. z. Slovenská republika implementovala povinnosti vyplývajúce z predmetného nariadenia do vnútroštátnej právnej úpravy, a to ustanovením pôsobnosti orgánov štátnej správy, výkonu štátneho dozoru a sankčných mechanizmov za porušovanie povinností v oblasti umiestnenia a sprístupnenia príslušných komodít a príslušných výrobkov na trh a v oblasti ich vývozu.

Dňa 23. decembra 2025 bolo v Úradnom vestníku Európskej únie zverejnené nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/2650 z 19. decembra 2025, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2023/1115, pokiaľ ide o určité povinnosti hospodárskych subjektov a obchodníkov (Ú. v. EÚ L, 2025/2650, 23. 12. 2025) (ďalej len „nariadenie (EÚ) 2025/2650“). Hoci je nariadenie (EÚ) 2025/2650 priamo uplatniteľné, zaviedlo zmeny nariadenia o odlesňovaní, ktoré zákon č. 81/2025 Z. z. nereflektuje – predovšetkým zmeny v kategorizovaní dotknutých subjektov nielen podľa veľkosti subjektu, ale aj podľa postavenia v dodávateľskom reťazci. Zákon č. 81/2025 Z. z. vykonáva nariadenie o odlesňovaní v platnom znení len vo vzťahu k dvom hlavným kategóriám subjektov (hospodársky subjekt a obchodník), avšak nariadenie (EÚ) 2025/2650 už podrobnejšie rozlišuje aj ďalšie kategórie: primárny hospodársky mikrosbjekt alebo malý primárny hospodársky subjekt a hospodársky subjekt na nižšej úrovni dodávateľského reťazca. Pre správnu implementáciu aktuálneho znenia nariadenia o odlesňovaní je potrebné zohľadniť uvedené zmeny aj v zákone č. 81/2025 Z. z., najmä vo vzťahu k novým kategóriám subjektov tak, aby bolo možné účinne vykonávať štátny dozor a postihovať porušenia povinností podľa nariadenia o odlesňovaní v platnom znení.

Cieľom návrhu zákona je zosúladiť zákona č. 81/2025 Z. z. s aktuálnym znením nariadenia o odlesňovaní v platnom znení, pričom sa premietajú nové kategórie subjektov do ustanovení o pôsobnosti orgánov štátnej správy a výkone štátneho dozoru. Na základe týchto zmien sa upravuje štruktúra sankčného mechanizmu v § 13 a 14 podľa aktuálnych kategórií subjektov a ich postavenia v dodávateľskom reťazci. Zároveň sa aktualizujú odkazy na ustanovenia nariadenia o odlesňovaní v platnom znení, ktoré boli nariadením (EÚ) 2025/2650 zrušené, nahradené alebo prečíslované vrátane poznámok pod čiarou, aktualizuje sa prechodné ustanovenie v súlade s článkom 38 nariadenia o odlesňovaní v platnom znení

a navrhujú sa vybrané úpravy výkonu štátneho dozoru vyplývajúce z aplikačnej praxe pri vykonávaní štátneho dozoru v oblasti uvádzania dreva a výrobkov z dreva na trh.

Návrh zákona nezavádza žiadne nové povinnosti nad rámec priamo uplatniteľného nariadenia o odlesňovaní v platnom znení.

Návrh zákona nebude mať vplyvy na rozpočet verejnej správy, limit verejných výdavkov, podnikateľské prostredie, sociálne vplyvy, vplyvy na životné prostredie, informatizáciu spoločnosti, služby verejnej správy pre občana ani vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi, nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná, ako aj s právnymi aktmi Európskej únie.

Návrh zákona nie je predmetom vnútrokomunitárneho pripomienkového konania.